

Король Інна Володимирівна

УПРАВЛІННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ

Монографія

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет
імені Павла Тичини

Король Інна Володимирівна

**УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ
ВІТЧИЗНЯНОЇ ЕКОНОМІКИ**

Монографія

Умань
Візаві
2018

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ООН – Організація об'єднаних націй;
СОТ – Світова організація торгівлі;
ОЕСР – Організація економічного співробітництва та розвитку;
МВФ – Міжнародний валютний фонд;
СБ – Світовий банк;
ЄС – Європейський союз;
НДР – науково-дослідні і дослідно-конструкторські розробки;
ВВП – валовий внутрішній продукт;
ТНК – транснаціональна корпорація;
ПП – прями іноземні інвестиції;
ІКТ – інформаційно-комунікативні технології;
ПКС – паритет купівельної спроможності.

ПЕРЕДМОВА

Глобалізація економічних процесів, що опановує все нові сфери, суттєво впливає на розвиток економік всіх країн світу. Результати такого впливу на економічній розвиток країн досить суперечливі, оскільки мають місце прояви негативних тенденцій навіть для високорозвинутих держав.

Досягнення країнами високого конкурентного статусу, їх перехід до постіндустріальної стадії як вищого ступеня цивілізаційного прогресу неможливі без розробки та реалізації ефективної стратегії нарощення конкурентоспроможності національної економіки через формування і розвиток національних конкурентних переваг.

На кожному конкретному проміжку часу для різних країн умови формування і механізми забезпечення конкурентоспроможності набувають специфічних ознак, що обумовлює актуальність постійного вивчення цієї категорії. Особливо це стосується України, оскільки за останні 25 років тут спостерігається чітко виражена тенденція до скорочення потенціалу конкурентоспроможності, що не дозволяє вирішити ряд проблем суспільного розвитку.

Забезпечення належного рівня розвитку національної економіки та зайняття Україною гідної ніші на міжнародній арені залежать не лише від певних географічних, історичних, соціально-економічних та інших умов, як екзогенного, так і ендогенного характеру, а й, насамперед, від ефективності управління конкурентоспроможністю національної економіки.

Саме тому вдосконалення підходів до розробки і використання ефективних інструментів управління конкурентоспроможністю на макrorівні є особливо актуальним в сучасних умовах розвитку.

Серед вітчизняних учених, що зробили значний внесок у дослідження особливостей конкуренції, конкурентного середовища, причин та умов виникнення конкурентних переваг, можна виділити дослідження Л. Антоноук, Я. Базилока, О. Білоруца, І. Бураковського, А. Гальчинського, В. Гейця, Б. Губського, Я. Жалла, Б. Кваснюка, І. Кирчати, В. Лагутіна, Г. Лозової, Д. Лук'яненка, Ю. Макогона,

О. Мозгового, Ю. Пахомова, Ю. Полунесова, А. Поручника, В. Савчука, А. Філіпенка, О. Швиданенка та інших.

Серед зарубіжних учених, що займалися дослідженням проблем конкурентоспроможності національної економіки, слід відзначити наукові праці А. Бранденбургера, Ч. Джонсона, Донг Санг Чо, М. Енрайта, С. Ємельянова, Р. Кангера, І. Кірцера, С. Коуена, П. Кругмана, Ф. Ліста, А. Маршалла, Дж. Міля, Дж. Мура, Р. Нельсона, І. Пилипенка, М. Познера, М. Портера, А. Рагмана, Дж. Сакса, Р. Солу, П. Самуельсона, С. Уінтера, Р. Фатхутдінова, Г. Хамела, Е. Хекшера, Дж. Хікса, Й. Шумпетера тощо.

Забезпечення успішної інтеграції України до світового техніко-економічного простору та подолання кризових явищ у розвитку національної економіки є можливим за умови нарощення її конкурентоспроможності. Головним фактором досягнення високого конкурентного статусу вітчизняної економіки є активна роль держави у підтримці та формуванні високо- та середньотехнологічних секторів, що разом із реформуванням інституційного середовища та стимулюванням інноваційної активності економічних суб'єктів, сприяє прискоренню темпів економічного зростання країни та оновленню економіки на новій технологічній основі.

Методологія даного дослідження ґрунтується на таких методах як синтез, аналіз, теоретичне узагальнення, індукція, дедукція, компаративний аналіз, кластерний аналіз, статистичний аналіз, системний підхід.

Інформаційною базою монографії є звіти та аналітичні публікації міжнародних організацій (Світового банку, Організації об'єднаних націй, Всесвітнього економічного форуму, Міжнародного інституту розвитку менеджменту, Корейського інституту дослідження промислової політики, Мексиканського інституту конкурентоспроможності, Японського центру економічних досліджень та інших), наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених, статистичні дані Державної служби статистики України, закони України та інші нормативно-правові акти, що регулюють процеси управління конкурентоспроможністю національної економіки.

Наукова новизна одержаних результатів дослідження полягає в тому, що на основі аналізу наявних підходів та методологічного апарату, що розкривають сутність та зміст конкурентоспроможності, визначено основні напрями управління конкурентоспроможністю вітчизняною економікою для підвищення України її конкурентного статусу.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЕКОНОМІКИ

1.1. Розвиток теорії конкурентоспроможності економіки

Дослідження економічної літератури з проблем конкурентоспроможності дало змогу встановити, що перелік об'єктів, до яких застосовують конкурентоспроможність як характеристику, є надзвичайно широким, починаючи від товару, підприємства, галузі, регіону, інтеграційних об'єднань, міст, територій, закінчуючи конкурентоспроможністю існування та розвитку людини. Незважаючи на це різноманіття, яке з року в рік тільки розширюється, учені поки що не прийшли до спільної думки з приводу сутності досліджуваного явища.

Так, одна група вчених (Л.І. Піддубна, О.А. Швиданенко та інші) вважає конкурентоспроможність універсальною, загальнонауковою категорією. Так, зокрема, О.А. Швиданенко вказує, що «...конкурентоспроможність товару, підприємства, галузі, країни тощо не можуть бути далекими поняттями, а є проявами, формами реалізації єдиної (для всієї економіки) концепції конкурентоспроможності...» [155, с.116].

Протилежну точку зору відстоюють А.Н. Алімов та В.Н. Ємченко, які вважають, що трактування конкурентоспроможності має змінюватись в залежності від об'єкта, до якого її застосовують [3, с.22].

Приймаючи позиції першої групи вчених, ми вважаємо, що відсутність єдиного універсального трактування конкурентоспроможності на практиці відображається у формуванні суперечливих та непослідовних положень щодо її поліпшення. Саме тому з усього різноманіття існуючих тлумачень конкурентоспроможності, ми виділили ті з них, які можна застосувати до об'єктів аналізу різних рівнів (табл. 1.1).

Таблиця 1.1

Основні визначення поняття «конкурентоспроможність»

Автор	Визначення конкурентоспроможності
1	2
О.А. Швиданенко [155, с.76]	певний потенціал суб'єкта господарювання, який дозволяє йому досягти мети свого функціонування.
С.Ю. Хамініч [152, с.22]	здатність суб'єкта господарювання (підприємства, фірми, галузі, держави) господарювати ефективніше, ніж інші у конкурентному середовищі: сегменті ринку, галузі, національному або світовому ринках.
А.М. Качка [160, с.131]	можливість, вміння досягати законним шляхом найвищих економічних і соціальних переваг.
Л.І. Антоноук [8, с.20]	прояв системи багатьох факторів, які створюють різні конкурентні переваги в залежності від конкурентного середовища.
М. Гельвановський, В. Жуковська [24, с. 68]	володіння властивостями, які створюють переваги перед суб'єктами економічного змагання.
Р.А. Фатхутдінов [149, с.36]	властивість об'єкту, що характеризує ступінь реального чи потенційного задоволення ним конкретної потреби в порівнянні з аналогічними об'єктами, представленими на конкурентному ринку.
І.І. Біленька [14, с.81]	тимчасовий, іманентний, привілейований стан об'єкту: компанії, галузі, країни, що забезпечується здатністю до кращого використання ключових компетенцій у порівнянні з конкурентами і умінням підтримувати цей стан якийсь час
Л.Г. Гончаревич [29]	визначальний критерій ефективності будь-кого суб'єкта, який забезпечується за рахунок конкурентних переваг у боротьбі за ринки збуту, ресурси, місце на ринку, клієнта, прибуток та ін., що визначає темпи зростання виробництва та рівень національної безпеки. Конкурентоспроможність – це володіння суб'єктом певними властивостями, які дають йому можливість розвиватися на інноваційній основі та перемогти у конкурентній боротьбі.
Ю.Ю. Александрова [2]	агрегована характеристика конкурентних переваг, тобто тих активів і параметрів суб'єкта ринкових відносин, які формують його позитивні відмінні ознаки перед суперниками в конкурентції. Саме процес формування, використання суб'єктами ринку конкурентних переваг – основне джерело функціонування механізму конкурентції, який характеризується і супроводжується змінами у всіх складових його елементах.

Визначення, наведені у табл. 1.1, дають змогу зробити висновок, що конкурентоспроможність найчастіше аналізується, виходячи з однієї з трьох позицій, а саме:

- 1) як критеріальний показник ефективності суб'єктів конкурентції;
- 2) ефект, результат конкурентної боротьби;

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азов Г. А. Конкурентоспособность фирмы / Г. А. Азов, А. Ч. Челенков. – М., 2001. – 256 с.
2. Александра Ю. Ю. Современное содержание механики конкуренции / Ю. Ю. Александра [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.m-ecompu.ru/art.php3?artid=21900>
3. Алімов А. Н. Конкурентоспроможність національної економіки / А. Н. Алімов, В. Н. Сміченко. – Ін-т економіки НАН України. – Л., 2001. – 59 с.
4. Альма-мачеха. Почему украинские вузы теряют авторитет в глазах студентов // Кореспондент. – №13. – 6 апреля 2012 г. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://korrespondent.net/business/economics/1338499-korrespondent-almazheha-rochemu-ukrainskie-vuzu-terayut-avtoritet-v-glazah-studentov>
5. Амблер Т. Практический маркетинг / Т. Амблер. – СПб., Питер, 1999. – 310 с.
6. Аналітична записка «Щодо сприяння забезпеченню конкурентоспроможності української автомобілебудівної галузі» – Сайт Національного інституту стратегічних досліджень при Президентіві України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/546/>
7. Антикоррупционные реформы в Украине пройдут очень медленно – GRECO. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://podrobnosti.ua/power/2012/04/18/832327.html>
8. Антонюк Л. Л. Міжнародна конкурентоспроможність країн: регіональний аспект / Л. Л. Антонюк. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kneu.kiev.ua/journal/ukr/article/2005_1_Antoniuk_ukr.pdf.
9. Бабаян Д. Понятие полюса и центра силы и место Китая в мировой политике / Д. Бабаян. [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.journal-neo.com/?q=node/488>
10. Базалієва Л. В. Науково-теоретичні та методичні основи управління трансакційними витратами підприємства / Л. В. Базалієва. – Харків: Вид. ХНЕУ, 2009. – 164 с.
11. Базилевич В. Д. Історія економічних учень: Навч. посібник / Базилевич В. Д., Гражевська Н. І., Гайдай Т. В., Леоненко П. М., Нестеренко А. П. – К.: Знання, 2004. – 1300 с.
12. Безуглий М. Д. Сучасний стан реформування аграрно-промислового комплексу України / М. Д. Безуглий, М. В. Присяжнюк. – К.: Аграр. наука, 2012. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uaap.gov.ua/files/stan2012.pdf>
13. Безчасний Л. К. Фактор інновацій в моделях економічного зростання / Л. К. Безчасний, В. Мельник // Інноваційний фактор сталого економічного зростання : Зб. наук. праць; наук. ред. Л. Безчасний. – К.: Ін-т економіки НАН України, 2002. – С. 4–23.
14. Белецкая И. И. Конкурентоспособность в ее современной трактовке / И. И. Белецкая // Маркетинг и бизнес. – 2004. – №10 (40). – С. 81–88.
15. Бочарова Ю. Г. Компаративний аналіз методичних підходів до оцінки рівня національної конкурентоспроможності / Ю. Г. Бочарова // Прометей : Регіональний зб. наук. праць з економіки. – 2009. – № 3 (30). – С. 45–49.
16. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі / І. Бураковський. – К.: Основи, 2000. – 241 с.
17. Бусол О. Вплив деяких чинників боротьби з корупцією на її загальний рівень у країнах світу / О. Бусол // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) – №22 – 2009. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/bozk/2010_22/22_text/g10.pdf
18. Варшавский А. Социально-экономические проблемы российской науки: долгосрочные аспекты развития / А. Варшавский // Экономика и математические методы. – №10. – 2000. – С. 28–34.
19. Водные ресурсы и их влияние на состояние и перспективы региональных земельных рынков в мире, апрель 2008 г. – Федеральный портал «Индикаторы рынка земли». [Электронный ресурс]. – Режим

доступу:
http://land-in.Ru/UserFiles earth/File/Analysis/Water_World_Land_in.Ru %281 %29.pdf

20. Войтович Р. В. Вплив глобалізації на систему державного управління (теоретико-методологічний аналіз): Монографія / Р. В. Войтович та ін.; за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. В. М. Князева. – К.: Вид-во НАДУ, 2007. – 680 с.

21. Войтоловський Ф. Г. Государство в эпоху глобализации: экономика, политика, безопасность / Ф. Г. Войтоловский; отв. ред. Ф. Г. Войтоловский, А. В. Кузнецов. – М.: ИМЭМО РАН, 2008. – 219 с.

22. ВР: Подтвержденные запасы газа в Украине составляют 900 млрд. куб. м, 09.06.2011 – Сайт РБК. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rbc.ua/rus/top/show/vp-podtverzhdennye-zapasy-gaza-v-ukraine-sostavlyayut-900-mlrd-09062011144400>

23. Галузевий огляд Erste Bank «Харчова та переробна промисловість». – 27 вересня 2011 р. – Сайт журналу «Бізнес». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business.ua/upload/analitics/Food %20and %20Beverage.pdf>

24. Гаррісон Л. Е. Сприяння прогресивним культурним змінам / Л. Е. Гаррісон // Незалежний культурологічний часопис «І». – №53. – 2008. – С. 152-162.

25. Гейер Г. В. Управление в условиях инновационной конкуренции: Монография / Г. В. Гейер; ДонГУЭТ. – Донецк: Норд-Пресс, 2006. – 325 с.

26. Гельвановский М. И. Национально-государственная стратегия конкурентоспособности России: Методологические аспекты. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.hse.ru/data/460/669/1234/Гельвановский.pdf>.

27. Гермечук В. Борьба с коррупцией в Сингапуре: слагаемые успеха / В. Гермечук // Банківський весник – 2011. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbfb.by/bv/natsh/543/11.pdf>

28. Голубченко А. Морфологія і генезис гірничо-металургійного комплексу України / А. Голубченко, В. Мазур // Дзеркало тижня. –

№11. – 24 березня 2007 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/ECONOMICS/morfologiya_i_genezis_girnicho-metalurgijnogo_kompleksu_ukrayini-49532.html

29. Гончаревич Л. Г. Міжнародна конкурентоспроможність в процесі еволюції / Л. Г. Гончаревич. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/dutp/2007-2/txts/07hkhkr.htm>

30. Гохберг Л. Национальная инновационная система России в условиях “новой экономики” / Л. Гохберг // Вопросы экономики. – 2003. – №3. – С. 26-44.

31. Державна земельна політика в Україні: стан і стратегія розвитку//Національна безпека і оборона – №3. – 2009. – С. 2-16.

32. Державна програма економічного і соціального розвитку України на 2012 рік та основні напрями розвитку на 2013 і 2014 роки. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kr-admin.gov.ua/Comitet/Ua/gromada/141011.pdf>

33. Державна програма щодо запобігання і протидії корупції на 2011–2015 рр. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1240-2011-%D0%BF>

34. Другий додатковий звіт про стан виконання рекомендацій GRECO за результатами 1-го і 2-го раундів оцінювання України, 18.04.2012 – Сайт Міністерства юстиції України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minjust.gov.ua/0/anti_corruption_gresocgr

35. Економічна енциклопедія. Т. 2 / Редкол.: С. В. Мочерний. – К.: Академія, 2000. – 814 с.

36. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича; 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Перс, 2004. – 615 с.

37. Експерти: оборонна промисловість вже не може відродитися – Український мілітарний портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mil.in.ua/statii/eksperity-oboronna-promyslovist-vzhe-netozhe-vidrodutysya>

38. Жаліло Я. А. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації: Монографія / Я. А. Жаліло. – Національний інститут стратегічних досліджень. – К.: Знання України, 2005. – 388 с.

39. Железняк Я. Актуальні проблеми сільського господарства та легкої промисловості України / Я. Железняк – Сайт Молодіжної альтернативи. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ua.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=459:1-r-&catid=40:2010-08-29-07-09-53&Itemid=54
40. Зацерковний В. І. Застосування геоінформаційних технологій в аналізі змін показників якісного стану ґрунтів та їх родючості за результатами агрохімічної паспортизації / В. І. Зацерковний, С. В. Кривоберець // Чернігівський науковий часопис. Серія 2: Техніка і природа – №1(3). – 2012. – С. 5-17.
41. Зеленков В. Авіаційна галузь України: підсумки 2010 р. / В. Зеленков // Бізнес. – лютий 2011 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business.ua/analytics/11774>
42. Інноваційна стратегія українських реформ. – К.: Знання України, 2002. – 326 с.
43. Інновації в Україні: Європейський досвід та рекомендації для України. – Том 3. – Інновації в Україні: пропозиції до політичних заходів Остаточний варіант(проект від 19.10.2011). – К.: Фенікс, 2011. – 76 с. – (проект ЄС «Вдосконалення стратегій, політики та регулювання інновацій в Україні»).
44. Інформаційні матеріали до Фахової дискусії «Інноваційний шлях розвитку України: гасло чи реальність?» – К., Центр Разумкова, 2004. – С. 7.
45. Кабмин дал согласие на обнародование отчета GRECO о борьбе с коррупцией в Украине – Сайт Информационного агентства Уніан. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://economics.unian.net/rus/detail/125461>
46. Кальна-Дубінюк Т. П. Основні аспекти впровадження венчурного підприємництва / Т. П. Кальна-Дубінюк, О. А. Причела // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України. – Вип. 142. – 2009. – Ч. 1.
47. Каплински Р. Распространение положительного влияния глобализации. Какие выводы можно сделать на основании анализа
- целочки накопления стоимости? / Р. Каплински; Пер. с англ.: Препринт WP5/2002/03. – М.: ГУ ВШЭ, 2002. – 68 с.
48. Кахович О. О. Хімічний комплекс України. Проблеми та перспективи розвитку галузі / О. О. Кахович, Г. О. Дмитренко // Економічні науки. – №13 – 2007. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/22_NIOBG_2007/Econotmics/24124.doc.htm
49. Киреев А. П. Международная Экономика Ч.1: Международная микроэкономика: движение товаров и факторов производства / А. П. Киреев. – М.: Международные отношения, 1997. – 416 с.
50. Кирчата І. М. Концептуальний підхід до підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства / І. М. Кирчата // Науково-технічний розвиток: економіка, технології, управління: Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів і молодих вчених, м. Київ, 19-21 квітня 2007 р. / НТУУ «КПІ» – К.: ТОВ «ЕКМО». – 2007. – С.122-123.
51. Кирчата І. М. Оцінка конкурентного потенціалу в системі управління конкурентоспроможністю підприємства: дис... канд. екон. наук: 08.00.04 / І.М. Кирчата; Приязов. держ. техн. ун-т. – Маріуполь, 2007. – 214 с.
52. Кирчата І. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства в глобальному середовищі: Монографія / І. М. Кирчата, Г. В. Пояник. – Харків: ХНАДУ, 2009. – 160 с.
53. Ковалев Ю. Ю. Типы стран по уровню развития / Ю. Ю. Ковалев // Вестник московского университета. – Серия 5. – №2. – 2001. – С. 27-31.
54. Конкурентоспроможність економіки України: можливості, переваги, компетенції : Монографія / М-во освіти і науки України; наук. ред. О.Б. Чернега. – Донецьк: Вид-во "Ноулідж" (Донецьке відділення), 2010. – 519 с.
55. Конкурентоспроможність національної економіки України. – К.: НІС, 2002. – С. 5.

56. Конкуренция: теория и практика: Учеб.-практ. пособ.; 2-е изд. испр. и доп. – 1998. – 384 с.
57. Корисні копалини України, 10 березня 2011 р. – Сайт Моя Україна. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mojaukraina.io.ua/s108585/korisni_kopalini_ukraeni
58. Король І. В. Методологія дослідження конкурентоспособности національної економіки / І. В. Король // Перспективи інноваційного розвитку Республіки Беларусь: Сб. науч. статей II Міжнарод. науч. конференції, Брест, 19-20 мая 2011 г. / Брестский гос. техн. у-т; редкол.: А.М.Омельянюк. – Брест: Изд-во БрГТУ, 2011. – С. 284-285.
59. Король І. В. Сравнительный анализ методологических подходов к оценке конкурентоспособности национальной экономики / І. В. Король // Вектор науки Тольяттинского государственного университета. Серия: Экономика и управление. – №4(11). – 2012. – С. 98-100.
60. Король І. В. Аналіз динаміки конкурентоспособности національної економіки України / І. В. Король // Економіка та підприємництво : Зб. наук. праць молодих учених та аспірантів. – №29. – К.: КНЕУ, 2012. – С. 25-31.
61. Король І. В. Дискусійні аспекти теорії конкурентоспособности національної економіки / І. В. Король // Эффективная экономика. – №2. – 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=1812>
62. Король І. В. Інноваційна складова конкурентоспособности національної економіки / І. В. Король // Пріоритети розвитку національної економіки в умовах євроінтеграції України: Зб. матеріалів III Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 1 лютого 2013 р. – Умань : ВПЦ «Візаві», 2013. – С. 44-46.
63. Король І. В. Конкурентоспособність вітчизняної економіки: аналіз науково-технологічного та інноваційного потенціалів / І. В. Король // Інноваційна економіка. – №1(39). – Тернопіль, 2013. – С. 63-67.

64. Король І. В. Методологічні принципи історизму у дослідженні критеріїв конкурентоспроможності національної економіки / І. В. Король // Стратегія економічного розвитку України: Зб. наук. праць. – Вип. 26-27. – К.: КНЕУ, 2010. – С. 77-85.
65. Король І. В. Прикладні аспекти методології дослідження конкурентоспроможності економіки України / І. В. Король // Сучасні тенденції розвитку фінансових та інноваційно-інвестиційних процесів в Україні: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конференції, 1 березня 2013 р. – Вінниця: ВНТУ, 2013. – С. 107-109.
66. Король І. В. Реформування державного управління як головна передумова підвищення конкурентоспроможності національної економіки / І. В. Король // Теорія та практика управління економічним розвитком: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції, Київ, 22-24 листопада 2012 року. – В 3 т. – Т.1. – Донецьк: ООО «Фирма «Друк-Инфо», 2012. – С. 80-82
67. Коуз Р. Фирма, рынок и право / Р. Коуз; пер. с англ. Б. Пинскера. – М.: Дело ЛТД, 1993. – 192 с.
68. Куликов Г. Японський менеджмент и теория международной конкурентоспособности / Г. Куликов. – М.: «Экономика». – 2000. – 247 с.
69. Кульпінська Л. Конкурентоспроможність національної економіки в контексті інтеграційних процесів / Л. Кульпінська // Вісник КНТЕУ. – №5. – 2004. – С. 87-99.
70. Кушнір І. В. Мировая экономика в таблицах и графиках / І. В. Кушнір. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://be5.biz/ekonomika2/002/toc.htm>
71. Ли Куан Ю. Сингапурская история: из третьего мира в первый. — М.: 2005. / Ли Куан Ю. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://lib.ru/MEMUARY/SINGAPUR/singapur.txt>.
72. Лист Ф. Национальная система политической экономики / Ф. Лист. – М.: Изд-во «Европа», 2005. – 249 с.
73. Мазур В. Металургія України: стан, конкурентоспроможність, перспективи / В. Мазур // Дзеркало тижня. – №8. – 27 лютого 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: